

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Physical Planning Construction and
Environmental Protection

Broj: 05-04-20702-87/20
Sarajevo, 09.07.2020.g.

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
- OVDJE -
n/r Mirza Čelik, predsjedavajući

PREDMET: Dostava odgovora na zastupničko pitanje

Zastupnica Skupštine Kantona Sarajevo Nejra Dizdarević, je na 26. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj 16.06.2020. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo pokrenula slijedeće zastupničko pitanje:

PITANJE:

„Molim da mi dostavite informaciju o provedbi zaključka Skupštine Kantona Sarajevo broj 01-05-43265-1/19 od 11.12. 2019. godine koje se odnose na mjere totalne zabrane korištenja uglja i druge povezane mjere.“

ODGOVOR:

Odlukom o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka (Službene novine Kantona Sarajevo br. 23/16), u Kantonu Sarajevo nije dozvoljena prodaja i upotreba uglja koji ima ukupni sadržaj gorivog sumpora iznad 1% i toplotnu moć nižu od 12.000 kJ/kg. Ove stroge uslove gotovo da ne ispunjava nijedna vrsta ugljeva u Bosni i Hercegovini, a i ako ispunjava rijetkost je da se mogu naći na tržištu za individualne potrošače. Kontrolu prodaje ugljeva po Odluci vrši tržišna inspekcija, kontrolu prevoza saobraćajna policija i prometna inspekcija, dok provjeru upotrebe vrši inspekcija zaštite okoliša i protivpožarna inspekcija u posebnim situacijama.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

Ključni problem u primjeni navedenog propisa predstavlja nedostatak mehanizma kontrole korištenja uglja za zagrijavanje individualnih stambenih objekata. Naime, inspekcija zaštite okoliša može provjeravati primjenu odredbe Odluke oko kvaliteta uglja kod privrednih i poslovnih subjekata, dok važećom regulativom nije omogućena kontrola privatnih objekata, osim u slučajevima za koje se treba osigurati nalog nadležnog suda.

Ono što čini dodatni problem je postojanje relativno velikog crnog tržišta čvrstih goriva. Analizom se može ustvrditi da se ako 100.000 domaćinstava (uglavnom individualnih stambenih objekata) grije sa 95.000 tona čvrstih goriva godišnje (zvanični podaci o godišnjoj prodaji čvrstih goriva) koje se koristi ne samo za domaćinstva, nego za industriju i sektor usluga. Za grijanje jednog individualnog stambenog objekta potrebno je najmanje 5 tona čvrstog goriva. Iz ovih podataka su jasne razmjere egzistiranja nelegalnog tržišta, koji štete nanosi i privredi, a veliki je uticaj tih goriva na kvalitet zraka, jer se pretežno radi o gorivima lošijeg kvaliteta.

Kako bi se na sistemski način riješilo pitanje uticaja emisije kućnih ložišta na zagađenost zraka u zimskom periodu koji iznosi oko 50% na nivou cijelog Kantona, potrebno je izraditi Registar, odnosno izvršiti popis svih ložišta u KS koja za grijanje koriste čvrsto gorivo.

To je osnovni preduslov koji će se ostvariti izradom Strategije ograničenja korištenja uglja i ostalih čvrstih goriva za period 2021-2031 godina. Izradu Strategije Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša će obezbijediti u saradnji sa UNDP-ijem i uz finansijsku podršku Ambasade Kraljevine Švedske u BiH.

U toku je priprema za potpisivanje Sporazuma o partnerstvu, nakon čega će biti raspisan tender za odabir konsultanta.

Proces pripreme Strategije će trajati do decembra 2021. godine, a uključuje popis svih izvora emisije, te analizu korištenja peći, kvalitetu goriva sa izradom specifičnih emisionih faktora, kao i prijedlog za uspostavu sistema certificiranja peći i kontrole vrste i kvaliteta čvrstih goriva. Na osnovu prikupljenih podataka Strategija će dati liste prioriternih zona i naselja koja imaju najveći uticaj na kvalitet zraka, te odgovor gdje usmjeriti sredstva za sanaciju i unapređenje sistema grijanja individualnih objekata i njihovu energijsku efikasnost.

Znači, potreban je strateški plan za naredni period, budući da nije realno očekivati da se samo formalnom zabranom može spriječiti korištenje uglja i drugih čvrstih nekvalitetnih energenata.

Govori se o drugim čvrstim gorivima, jer je kroz realizaciju Projekta "Izrada metodologije za ocjenu uticaja na kvalitet zraka za nove zahvate u prostoru i proračun baznog disperzionog modela", po prvi put utvrđen uticaj kućnih ložišta na kvalitet zraka u Kantonu Sarajevo i to polutanata PM10, SO2 i NOx.

Tako je utvrđeno manje prisustvo SO2, koji je indikator korištenja ugljeva za zagrijavanje, u odnosu na PM ili prašinu koja potiče od svih čvrstih goriva. Zbog toga fokus treba biti osim uglja i na ovim energentima, a što će biti obrađeno kroz Strategiju. Treba napomenuti da će se Strategijom utvrditi potrebna sredstva za prelazak korisnika na ekološki prihvatljivije energente, koja sigurno neće biti mala, kao i dinamika realizacije mjera koje će biti planirane.

web: <http://mpz.ks.gov.ba>

e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba

Tel: + 387 (0) 33 562-029,

Fax: + 387 (0) 33 562-031

Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

U međuvremenu dok traje priprema Strategije, ovo Ministarstvo planira i provodi čitav niz aktivnosti u cilju prevencije i smanjenja emisija u zrak, o čemu se redovno informišu zastupnici u Skupštini Kantona.

MINISTAR

Faruk Kapidžić, dipl.ing.arh.

Dostaviti:

- Naslovu
- Stručna služba Vlade (na znanje)
- Evidencija
- Arhiva

web: <http://mpz.ks.gov.ba>
e-mail: mpz@mpz.ks.gov.ba
Tel: + 387 (0) 33 562-029,
Fax: + 387 (0) 33 562-031
Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1

